

.....

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

.....

УДК 342.98(477)

DOI <https://doi.org/10.32840/pdu.2020.4.8>

В. В. Горбонос

аспірант

Харківського національного університету внутрішніх справ

ЕКСПЕРТНА СЛУЖБА МВС УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТ СУДОВО-ЕКСПЕРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАКИ

Актуальність статті полягає в тому, що оновлення сфери експертних досліджень повинне відбуватись із застосуванням комплексного підходу, тобто удосконалення лише однієї матеріально-технічної бази не досить для побудови усталеної системи суб'єктів експертної та судово-експертної діяльності. Такі дії повинні базуватись на розроблених актуальних теоретичних положеннях і мати відповідне правове підґрунтя, оскільки, окрім Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України, проведення різноманітних експертиз здійснюють і інші органи. Мета статті полягає в дослідженні Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України як суб'єкта, що провадить специфічну судово-експертну діяльність, виокремлення її характерних ознак і формулювання відповідної дефініції. У статті окреслено ознаки Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України як суб'єкта судово-експертної діяльності, на підставі яких сформульовано авторський підхід до з'ясування змісту зазначеної категорії, зокрема на підставі дослідження сутності понять «експертна діяльність» і «судово-експертна діяльність», встановлення їх спільних і відмінних ознак, а також визначення ролі Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України серед суб'єктів судово-експертної діяльності зокрема та у сфері експертних досліджень загалом. Зроблено висновок, що Експертну службу Міністерства внутрішніх справ України як суб'єкта судово-експертної діяльності можна визначити таким чином: це сукупність провідних державних спеціалізованих установ, де працюють експерти – фахівці в різних галузях знань, які провадять експертні, зокрема судово-експертні дослідження в галузі криміналістики задля забезпечення інтересів досудового розслідування, судового провадження, а також інтересів інших осіб поза межами сфери правосуддя. Водночас Закон України «Про судову експертизу» хоча і є одним з основних нормативно-правових актів, який регулює діяльність Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України, проте не єдиний. Багатогранність і різноманітність напрямів діяльності вказаного органу зумовлює необхідність наявності розгалуженої системи правового регулювання його діяльності, характеристику та стан якої можна визначити як перспективний напрям наукових пошуків.

Ключові слова: експертна служба, МВС України, експертна діяльність, судово-експертна діяльність, експерт, суб'єкти судово-експертної діяльності, система, поняття, ознаки.

Постановка проблеми. Абсолютний захист прав, свобод і інтересів є одним із провідних напрямів діяльності будь-якої

сучасної демократичної правової держави, який реалізується в усіх суспільно важливих сферах, як-от соціальне чи медичне забезпечення. Не менш важливим напрямом діяльності держави є правоохоронний, адже держава взяла на себе обов'я-

зок охороняти життя та здоров'я людини (ст. 3 Конституції України [1]), зокрема шляхом створення безпечного середовища та сприятливих умов для функціонування та прогресивного розвитку населення. Між тим для громадськості основною небезпекою залишається сама людина – індивід, який веде асоціальний спосіб життя, характеризується деструктивною поведінкою, поширюючи антигромадські настрої, вчиняє правопорушення. У такому контексті завдання держави в буквальному сенсі можна сформулювати таким чином: «захистити більшість від меншості». Задля виконання цього завдання державою створено низку спеціальних органів (правоохоронних), яким делеговано сукупність повноважень для виконання поставлених завдань, більшість із яких зводиться до протидії злочинності, виявлення та припинення адміністративних правопорушень.

Внаслідок вчинення правопорушення винна особа притягується до юридичної відповідальності, процедура чого детально врегульована нормами кримінального, адміністративного та цивільного законодавства. Зі свого боку, встановлення вини особи переважно відбувається на підставі ґрунтовної доказової бази, факторів і чинників, котрі свідчать про те, що саме ця особа вчинила правопорушення. Докази є захистом особи від незаконного притягнення до юридичної відповідальності та одночасно «безапеляційним вирок» правопорушнику, а тому вони мають як велике процесуальне значення, так і відіграють важливу роль у сфері захисту прав особи, оскільки здатні унеможливити притягнення до такої відповідальності невинної особи. Погоджуємось із Н.І. Клименко та В.В. Федчишиною з приводу того, що «судова експертиза підсилює доказовий базис матеріалів справи, забезпечує встановлення об'єктивної істини, відіграючи важливу роль у розробці й практичному впровадженні наукових методів та методик, дослідження матеріалів під час розслідування злочинів і судового розгляду справ» [2, с. 8].

Від формування доказової бази залежить хід і якість провадження у справі, своєю чергою, накопичення такої бази потре-

бує оперативного збирання та ґрунтовного вивчення доказів, яке неможливе без проведення специфічних досліджень наукового та технічного характеру, що здійснюються в межах експертної діяльності уповноваженими суб'єктами, зокрема Експертною службою Міністерства внутрішніх справ України (далі – Експертна служба МВС України). Метою функціонування останньої є здійснення різного роду та виду експертних досліджень, що сприяють здійсненню правосуддя та встановленню об'єктивної істини у справі.

Слід також наголосити, що події останніх років у державі зумовили проведення сукупності реформ, спрямованих на забезпечення якісно нового рівня діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування. Ці реформаційні процеси були настільки глобальними, що охопили всі соціальні сфери та інститути, в тому числі сферу проведення експертних досліджень, де першочерговими завданнями стало «забезпечення належного рівня технічного і матеріального оснащення органів досудового розслідування і використання в їхній діяльності сучасних експертно-криміналістичних засобів» [3]. Разом із тим оновлення сфери експертних досліджень повинно відбуватись із застосуванням комплексного підходу, тобто удосконалення лише однієї матеріально-технічної бази не досить для побудови усталеної системи суб'єктів експертної та судово-експертної діяльності. Такі дії повинні базуватись на розроблених актуальних теоретичних положеннях і мати відповідне правове підґрунтя, оскільки, окрім Експертної служби МВС України, проведення різноманітних експертиз здійснюють і інші органи.

Стан дослідження. Незважаючи на важливу роль Експертної служби МВС України в досудовому розслідуванні та судовому провадженні, слід відзначити, що дослідження стосовно визначення цієї служби як суб'єкта судово-експертної діяльності не можна вважати ані ґрунтовними, ані об'єктивними. Більш актуальними видаються теми наукових праць, які стосуються власне судово-експертної діяльності, наприклад таких авторів, як: Т.В. Аверьянова, О.М. Бан-

дурка, Р.С. Белкин, Є.М. Блажівський, Є.П. Бурдоль, І.Д. Голяш, Ю.М. Грошевий, О.В. Капліна, Ю.Г. Корухов, А.І. Лозовий, С.І. Перлін, С.Р. Романів, Е.Б. Сімакова-Єфремян, В.Я. Тацій, А.Р. Туман, О.Г. Шило.

Разом із тим більш значущими для нашого дослідження є положення і висновки наукових праць, де опосередковано така служба розглядається як один із суб'єктів здійснення судової експертизи та проведення експертних досліджень, за редакцією А.В. Дудич, Н.І. Клименко, І.П. Красюк, В.С. Печніков, І.В. Пиріг, Г.О. Стрілець, В.В. Федчишина та інших. Саме їхні наукові праці становили теоретичний фундамент для визначення Експертної служби України як суб'єкта судово-експертної діяльності.

Мета статті полягає в дослідженні Експертної служби МВС України як суб'єкта, що провадить специфічну судово-експертну діяльність, виокремленні її характерних ознак і формулюванні відповідної дефініції.

Виклад основного матеріалу.

Надання повної та об'єктивної характеристики правовому статусу Експертної служби МВС України неможливе без з'ясування юридичної природи таких близьких за своїм змістом термінів, як «експертна діяльність» і «судово-експертна діяльність», котрі позначають її основні напрями роботи. Справа в тому, що законодавець до основних завдань Експертної служби МВС України відносить як здійснення судово-експертної діяльності, так і проведення експертних досліджень (п.п. 2, 3 Положення про Експертну службу Міністерства внутрішніх справ України: наказ МВС України від 03.11.2015 № 1343 [4]). Наведене фактично свідчить про те, що зазначений суб'єкт здійснює судово-експертну та експертну діяльність, причому обидва види діяльності відрізняються між собою змістовим навантаженням, що впливає на їх реалізацію, незважаючи на те, що в основу обох термінів покладено іншомовне слово – експертиза. Остання термінологічно означає: «розгляд, дослідження експертом якихось справ, питань, що потребують спеціальних знань (наприклад медична, бухгалтерська, судова експертизи)» [5, с. 237]. Зазначимо, що обидва види діяльності

мають щонайменше одну спільну ознаку – це особа, яка провадить експертне дослідження. Вона повинна бути експертом у відповідній галузі, мати достатній рівень знань, умінь і навичок для здійснення певних видів досліджень. Зі свого боку, саме спільні та відмінні ознаки понять «експертна діяльність» і «судово-експертна діяльність» будуть індикаторами їх співвідношення, адже ознаки, які характеризують наведені поняття, в сукупності становлять їх змістовий обсяг.

Так, серед характерних ознак експертної діяльності необхідно виділити такі: «1) є специфічною формою людської діяльності, яка відрізняється від інших відношенням до навколишнього світу; 2) має пізнавальний дослідницький характер; 3) може проводитись у різних сферах суспільної діяльності; 4) використовує методи та методики, що не суперечать закону та нормам моралі та які ґрунтуються на сучасних досягненнях науки; 5) має на меті всебічне, повне, об'єктивне, комплексне дослідження об'єктів, процесів або явищ; 6) її результатом є отримання нової інформації та формування висновків» [6, с. 258–259]. Експертна діяльність має на меті проведення детального вивчення змісту, ознак і властивостей конкретного предмета, об'єкта чи явища, внаслідок якого формуються нові відомості про останні чи підтверджуються вже відомі факти. Натомість мета судово-експертної діяльності полягає в «забезпеченні правосуддя України незалежною, кваліфікованою та об'єктивною експертизою, орієнтованою на максимальне використання досягнень науки й техніки» [7, с. 165]. Про специфічний напрям здійснення такого виду діяльності, яка охоплюється сферою здійснення правосуддя, можна дійти висновку і з аналізу законодавчої дефініції судової експертизи як «дослідження на основі спеціальних знань у галузі науки, техніки, мистецтва, ремесла тощо, об'єктів, явищ і процесів з метою надання висновку з питань, що є або будуть предметом судового розгляду» [8] (ст. 1 Закону України «Про судову експертизу»). Р.С. Романів і Д.І. Голяш взагалі називають сферу здійснення судочинства основною відмінністю між судово-екс-

пертною та експертною діяльністю, де перша має власні об'єкти досліджень – докази в тій або іншій справі [9, с. 798]. З чим необхідно погодитись, адже судово-експертна діяльність має не тільки власну специфіку здійснення, що визначається межами судової сфери та потребами правосуддя, а також має визначені законодавцем об'єкти дослідження, деякі з яких закріплено в Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень, затвердженої наказом МВС від 08.10.98 № 53/5 [10], як-от експериментальні зразки почерку чи оригінали документів.

Термін «експертна діяльність» за своїм змістовим обсягом є набагато ширшим за термін «судово-експертна діяльність», що використовується для позначення діянь у галузі здійснення спеціалізованих досліджень. Слід навести думку С.І. Перлина, який, наголошуючи на необхідності диференціації термінів «судова експертиза» та «експертне дослідження», пояснює, що «судова експертиза проводиться в кримінальному провадженні за зверненням спеціально уповноваженого суб'єкта (слідчого, прокурора, судді чи суду) або сторони захисту. А безпосереднє експертне дослідження проводиться в усіх інших випадках, не пов'язаних із кримінальним судочинством. Тому, говорячи про експертне дослідження, яке проводиться в кримінальному провадженні за зверненням органу досудового розслідування, необхідно мати на увазі судову експертизу» [11, с. 286]. З таким поясненням важкого погодитись насамперед тому, що в титульному законі вказано, що судова експертиза здійснюється з усіх видів питань, які можуть виникнути під час судового розгляду, тобто фактично в будь-якому з видів проваджень (кримінальному, цивільному, адміністративному, провадженні в справі про адміністративне правопорушення), а не обмежуватись лише кримінальним. Саме сфера здійснення досліджень та їх специфіка буде відрізняти експертну та судово-експертну діяльність. Внаслідок чого судово-екс-

пертна діяльність набуває власних специфічних ознак, серед яких авторський колектив науково-практичного коментаря до Кримінального процесуального кодексу України відносить такі: «1) призначається, коли для вирішення певних питань потрібні наукові, технічні чи інші спеціальні знання; 2) проводиться експертом – особою, досвідченою в певній спеціальній галузі (галузях) знань; 3) таке дослідження має самостійний характер; 4) законом встановлена особлива процесуальна форма залучення експерта та експертного дослідження; 5) результати експертизи оформлюються як висновок експерта» [12, с. 620]. Можемо погодитись лише з двома останніми ознаками судово-експертної діяльності, адже така характеристика, як наявність спеціальних знань, суб'єкта та самостійність цієї діяльності буде мати місце під час експертного дослідження. В юриспруденції відомі й інші ознаки судово-експертної діяльності, що відображені в її наукових дефініціях як:

1) «системи дій і пов'язаних з ними правовідносин, що здійснюються в процесі судочинства уповноваженими органами і особами з призначення, організації і проведення судових експертиз» [13, с. 440] (за Т.В. Аверьяною, Р.С. Белкиним, Ю.Г. Коруховим, Е.Р. Росинською);

2) «професійної та юридичної діяльності органів державної влади, юридичних та фізичних осіб, яка полягає у правовому, організаційно-управлінському, науково-методичному, фінансовому та міжнародно-правовому забезпеченні правосуддя України незалежною, кваліфікованою і об'єктивною експертизою з орієнтуванням на максимальне використання досягнень науки і техніки» [14, с. 17] (за А.В. Дудичем);

3) «врегульована законодавством діяльність судово-експертних установ, спрямована на проведення незалежних судових експертиз шляхом об'єктивного, повного і всебічного дослідження з дотриманням сучасних досягнень науки і техніки, організація роботи судово-експертних установ загалом і їхніх структурних підрозділів, їх науково-методичне і інформаційне забезпечення, підбір і підготовка судово-експертних кадрів» [15, с. 13] (за Г.О. Стрілцем).

Слід звернути увагу і на те, що здійснення судово-експертного дослідження є послідовним упорядкованим процесом, що включає в себе етапи: 1) збирання та/або отримання матеріалів і зразків, необхідних для здійснення дослідження; 2) визначення суб'єкта, який буде здійснювати експертизу та обрання чи призначення конкретного експерта, що супроводжується обов'язковим винесенням постанови слідчим, прокурором, суддею про доручення проведення експертного дослідження; 3) безпосереднє здійснення експертизи; 4) отримання конкретних результатів і їх відображення у висновку [16, с. 411].

Узагальнюючи все вищенаведене, можемо назвати такі ознаки судово-експертної діяльності: а) є специфічним професійним видом експертної діяльності; б) організація та порядок здійснення такої діяльності регламентовані чинним законодавством; в) здійснюються задля забезпечення потреб правосуддя в межах судового процесу та досудового розслідування; г) така діяльність є самостійною та незалежною, спирається на актуальні досягнення науки та техніки; ґ) завжди ініціюється конкретними суб'єктами – слідчим, прокурором, суддею, потерпілим, його захисником або представником, має спеціальну форму, визначену чинним процесуальним законодавством; д) має дуалістичну природу, котра пов'язана, з одного боку, виключно зі здійсненням судової експертизи як науково-технічного дослідження, а з іншого – передбачає реалізацію сукупності дій правового, організаційного, адміністративного (управлінського), наукового, методичного, матеріально-технічного характеру, без якої проведення вказаного виду експертної діяльності видається неможливим; е) де-юре здійснюється спеціалізованими юридичними особами (судово-експертними установами, експертними установами комунальної форми власності) та фізичними особами (судовими експертами, фахівцями в різних галузях знань), а де-факто завжди цими фізичними особами; є) являє собою діяльність, що складається з послідовних стадій, як-от збирання необхідних матеріалів, обрання експерта, проведення

ним експертизи та отримання результатів; ж) метою судово-експертної діяльності є отримання результатів – відповідей на питання, поставлені суб'єктом ініціювання експертизи; з) отримані результати закріплюються у висновку, який має юридичну силу та правові наслідки.

Таким чином, судово-експертна діяльність – це соціальний вид діяльності, результати здійснення якої мають позитивний вплив на правоохоронну сферу та процес здійснення правосуддя в Україні. Основну роль у цьому процесі здійснюють суб'єкти судово-експертної діяльності, зокрема Експертна служба МВС України, яка забезпечує «майже 80% потреб досудового і судового слідства в проведенні експертиз у кримінальних справах» [17, с. 16]. Такий значущий показник у 80% пояснюється і тим, що досудове слідство та безпосередньо проведення експертиз у його межах здійснюється в єдиній системі МВС України, що спрощує взаємодію між органами поліції та судово-експертними установами, підвищуючи оперативність проведення судово-експертних досліджень.

Висновки. Окреслення специфіки судово-експертної діяльності та визначення ролі Експертної служби МВС України дозволяє охарактеризувати цю службу як таку, що:

- являє собою сукупність державних спеціалізованих установ у системі МВС України;
- є уніфікованою системою провідних установ серед суб'єктів судово-експертної діяльності;
- здійснює власну діяльність у двох основних напрямках: проведення судово-експертних і експертних досліджень, де перші є пріоритетними;
- функціонує насамперед з метою отримання результатів і висновків, які здатні забезпечити потреби досудового слідства та судового процесу в кримінальних, адміністративних справах і провадженнях у справах про адміністративні правопорушення;
- сама по собі не провадить і не може провадити судово-експертні та експертні дослідження, натомість об'єднує фахівців із різних галузей знань, які безпосередньо здійснюють такі дослідження;

– має законодавчо регламентований порядок функціонування та проведення судово-експертної діяльності.

Отже, Експертну службу МВС України як суб'єкта судово-експертної діяльності можна визначити таким чином: це сукупність провідних державних спеціалізованих установ, де працюють експерти – фахівці в різних галузях знань, які провадять експертні, зокрема судово-експертні дослідження в галузі криміналістики задля забезпечення інтересів досудового розслідування, судового провадження, а також інтересів інших осіб поза межами сфери правосуддя.

Водночас Закон України «Про судову експертизу» хоча і є одним з основних нормативно-правових актів, який регулює діяльність Експертної служби МВС України, проте не єдиний. Багатогранність і різноманітність напрямів діяльності вказаного органу зумовлює необхідність розгалуженої системи правового регулювання його діяльності, характеристику та стан якої можна визначити як перспективний напрям наукових пошуків.

Список використаної літератури:

1. Конституція України від 28.06.1996. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Клименко Н.І., Федчишина В.В. З історії розвитку і становлення Київського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України. *Віче. Рубрика «Наукова бібліотека»*. 2013. № 14. С. 8–12.
3. Про схвалення Стратегії розвитку органів системи Міністерства внутрішніх справ на період до 2020 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.11.2017 № 1023-р. *Офіційний вісник України*. 2018. № 23. Ст. 808.
4. Про затвердження Положення про Експертну службу Міністерства внутрішніх справ України : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 03.11.2015 № 1343. *Офіційний вісник України*. 2015. № 92. Ст. 3149.
5. Словник іншомовних слів / Р.В. Чаговець, Г.В. Самсонов, А.М. Шлепаков, В.Ф. Пересипкін та ін. ; за заг. ред. О.С. Мельничук. Київ : Київська книжкова фабрика, 1975. 775 с.
6. Пиріг І.В. Поняття та зміст експертної діяльності органів внутрішніх справ. *Право України*. 2011. № 1. С. 255–261.
7. Лозовий А.І., Сімакова-Єфреман Е.Б. Актуальні питання реформування законодавства у сфері судово-експертної діяльності в Україні. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики*. 2014. Вип. 14. С. 157–166.
8. Про судову експертизу : Закон України від 25.02.1994 № 4038-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 28. Ст. 232.
9. Романів С.Р., Голяш І.Д. Основні напрями вдосконалення правового регулювання судово-економічної експертизи в Україні. *Економіка і суспільство*. 2017. № 10. С. 796–802. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/10_ukr/135.pdf.
10. Про затвердження Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 08.10.98 № 53/5. *Офіційний вісник України*. 1998. № 46. Ст. 1715.
11. Перлін С.І. Співвідношення судової експертизи та експертного дослідження в діяльності експертної служби Міністерства внутрішніх справ України. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 2. С. 283–287.
12. Кримінальний процесуальний кодекс України: науково-практичний коментар: у 2 т. / О.М. Бандурка, Є.М. Блажівський, Є.П. Бурдоль та ін. ; за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, А.В. Портнова. Харків : Право, 2012. Т. 1. 768 с.
13. Аверьянова Т.В., Белкин Р.С., Корухов Ю.Г., Россинская Е.Р. Криміналістика : учебник. Москва : Норма, 2008. 992 с.
14. Дудич А.В. Експерт як учасник кримінального провадження : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Одеса, 2017. 253 с.
15. Стрілець Г.О. Генезис системи судово-експертних установ в Україні та напрями їх діяльності : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2009. 19 с.
16. Кримінальний процес : підручник / Ю.М. Грошевий, В.Я. Тацій, А.Р. Туман та ін. ; за заг. ред. В.Я. Тація, Ю.М. Грошевого, О.В. Капліної, О.Г. Шило. Харків : Право, 2013. 824 с.
17. Красюк І.П., Печніков В.С. Виникнення, становлення та розвиток експертно-криміналістичних підрозділів органів внутрішніх справ України. *Криміналістичний вісник*. 2010. № 1 (13). С. 5–17.

Horbonos V. Expert service of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine as a subject of forensic activity: concepts and features

The relevance of the article is that the renewal of the field of expert research should take place using a comprehensive approach, i.e. the improvement of only one material and technical base is not enough to build a stable system of subjects of expert and forensic activities. Such actions should be based on the developed current theoretical provisions and have the appropriate legal basis, as in addition to the Expert Service of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, various examinations are carried out by other bodies. The purpose of the article is to study the Expert Service of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine as a subject that conducts specific forensic activities, highlighting its characteristics and formulating an appropriate definition. The article outlines the features of the Expert Service of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine as a subject of forensic activity, on the basis of which the author's approach to clarifying the content of this category is formulated, in particular on the basis of researching the essence of "expert activity" and "forensic activity", establishing their common and distinctive features, as well as determining the role of the Expert Service of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine among the subjects of forensic activity, in particular, and in the field of expert research in general. It is concluded that the Expert Service of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine as a subject of forensic activity can be defined as follows: it is a set of leading state specialized institutions, where experts work in various fields of knowledge, conducting expert, including forensic research in the field of criminology to ensure the interests of pre-trial investigation, court proceedings, as well as the interests of others outside the sphere of justice. At the same time, the Law of Ukraine "On Forensic Examination", although it is one of the main legal acts regulating the activity of the Expert Service of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, is not the only one. The versatility and diversity of the activities of this body necessitates the existence of an extensive system of legal regulation of its activities, the characteristics and condition of which can be defined as a promising area of research.

Key words: *expert service, Ministry of Internal Affairs of Ukraine, expert activity, forensic expert activity, expert, subjects of forensic expert activity, system, concept, signs.*